

A B C D E F G H I J K L Ł M N O P R S T U V W X Y Z

Nr LUBELSKIE

1. Obiekt

K O S C I Ó Ł P.W. ŚW. KAZIMIERZA W ZESPOLE KLASZTORNYM O.O. RE-
FORMATÓW (OB.BUDYNEK PRODUKCYJNY W ZESPOLE ZABUDOWY BROWARU)

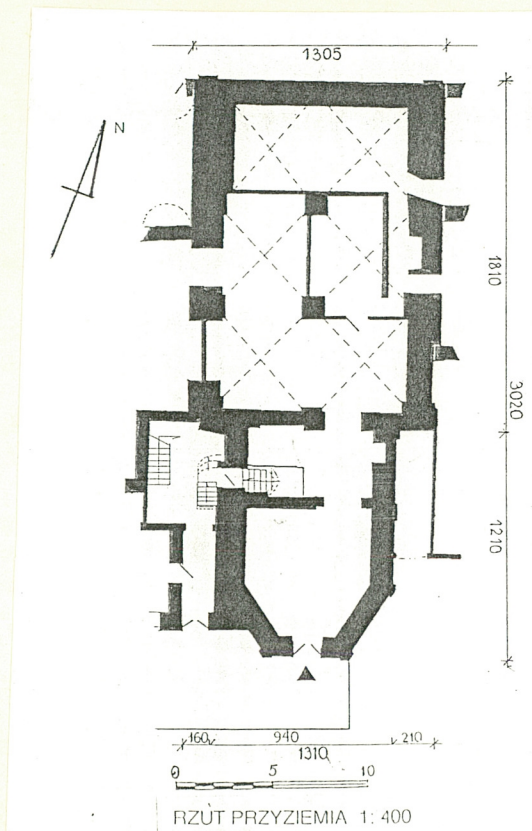
2. Czas powstania

1663-1674
1858-1859

3. Miejscowość

L U B L I N

11. Zdjęcia, rzut, przekrój, sytuacja, orientacja

4. Adres ul. Bernardyńska 15
20-109 Lublin

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo lubelskie

gmina Lublin

6. Poprzednie nazwy miejscowości

7. Przynależność administracyjna
przed 1 VI 1975

województwo lubelskie

powiat lubelski

8. Właściciel i jego adres

Ministerstwo Skarbu Państwa
Delegatura w Lublinie
ul.Lubomska 1/3,20-072 Lublin

9. Użytkownik i jego adres

Zakłady Piwowarskie w Lublinie
S.A.- Browar Nr 2
ul.Bernardyńska 15,20-109 Lublin

10. Rejestr zabytków

Nr A/507

data 22.05.1971 r.

Sytuacja. Dawny kościół posadowiony jest po zach. stronie ul. Bernardyńskiej w odległ. ok. 15m. Usytuowany równolegle do ulicy, prezbiterium zwrócony na pd. z niewielkim odchyleniem ku wsch. Położony w centrum zespołu zabudowań, na które składają się d. budynek klasztoru oraz produkcyjne, mieszkalne i administracyjne obiekty browaru. Do ściany zach. kościoła przylega czworobok d. klasztoru, do wsch. usytuowany w pierzei ulicy budynek mieszkalno-produkcyjny. Przed fasadą kościoła dziedziniec otoczony od pn, wsch. i zach. oficynami mieszkalnymi; od strony prezbiterium dziedziniec otoczony zabudowaniami produkcyjnymi i biurowymi.

Materiał i konstrukcja. Murowany z cegły ceramicznej pełnej z dodatkiem kamienia, na zaprawie wapienno-piaskowej; otynkowany. Piwnice nakryte sklepieniami kolebkowymi i kolebkami z lunetami. W d. prezbiterium płaski strop Kleina, w nawie sklepienie kolebkowo-krzyżowe; nad Ip. drewniane stropy belkowe z podsufitkami; górna kondygnacja nakryta sklepieniem kolebkowym z lunetami (d. sklepienie nawy kościoła). Ściany działowe murowane z cegły i otynkowane, w części produkcyjnej wykładane kafelkami.

Wieżba dachowa drewniana krokwiowo-płatwiowa, wzmocniona jętkami i ścianami stolcowymi (poddasze niedostępne). Nad nawą i prezbiterium dachy dwuspadowe pokryte blachą.

W piwnicach oraz w pomieszczeniach na parterze posadzki z płyt lastrykowych i gresowych. Na drugiej i trzeciej kondygnacji deskowe podłogi.

W części produkcyjnej otwory okienne metalowe, podzielone szprosami na drobne kwatery; w części mieszkalnej współczesne drewniane okna.

Stolarka okienna drewniana - drzwi jedno- i dwuskrzydłowe, płycinowe oraz współczesna metalowa. Pomiędzy drugą a trzecią kondygnacją drewniane schody drabiniaste.

Rzut i bryła. W swojej pierwotnej formie kościół składał się z prostokątnego, jednonawowego korpusu poprzedzonego niewielką kruchtą od pn. oraz nieco niższego i węższego, zamkniętego trójbocznie prezbiterium. Obecnie wnętrze podzielone na trzy kondygnacje, z których każda posiada odmienny układ pomieszczeń dostosowany do pełnionych funkcji. Na parterze d. korpusu nawowego hala produkcyjna podzielona na trzy przęsła usytuowanymi pośrodku filarami wspierającymi sklepienie. Pomiędzy filarami a ścianami wstawione ścianki działowe. Parter dostępny przez wejście w pd. ścianie prezbiterium oraz skomunikowany z pomieszczeniami produkcyjnymi usytuowanymi w budynku przylegającym do ściany wsch. oraz połączony z halą produkcyjną utworzoną w miejscu d. wirydarza (od zach.). Piętro dostępne za pomocą klatki schodowej usytuowanej w d. pn. skrzydle klasztornym oraz w skrzydle pd. Na piętrze - w części pn. pomieszczenia mieszkalne w dwóch traktach oddzielone korytarzem od usytuowanych w części środkowej korytarz. Na piętrze w części pd. laboratorium dostępne odrębną klatką schodową. Kondygnacja trzecia o charakterze poddasza.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrze, wyposażenie, instalacje)

Budowę kościoła rozpoczęto w 1663, a w 1674 świątynia została konsekrowana przez bpa Mikołaja Oborskiego. Fundacja kościoła wiązana jest przede wszystkim z osobą Mikołaja Bieganowskiego, kasztelana kamienieckiego. W 1720 pożar zniszczył dach kościoła, uszkodzony został szczyt fasady, zrujnowane sklepienie nad nawą. Zniszczenia wkrótce usunięto. Kościół pozostał zapewne w niezmienionej formie do czasu użytkowania go przez reformatów. W 1828 reformaci opuścili miasto i zostali przeniesieni do innych klasztorów. Wyposażenie kościoła przejęli reformaci z Kazimierza Dolnego. Kościół i klasztor przekazane zostały braciom miłosierdzia - bonifratrom. W 1838 bonifratrzy opuścili budynki poreformackie, które do 1844 pozostawały pod zarządem miasta. Kościół w tym czasie nie pełnił funkcji sakralnych, wykorzystywany był zapewne jako magazyn wojskowy. W 1844 dobra poreformackie zakupił piwowar Karol Rudolf Vetter. Przez kolejne lata były one własnością rodziny Vetterów, a następnie do końca II wojny światowej Karszo-Siedlewskich. W l. 1858-9 nastąpił generalny remont i przebudowa kościoła na browar. Roboty prowadził majster Tomasz Filipowski, pod nadzorem budowniczego Kamińskiego. W trakcie przebudowy podwyższono nieco prezbiterium i zlikwidowano kruchtę przed elewacją frontową. Znacznie obniżono dach nad nawą i prezbiterium; mury zewnętrzne zwieńczono rodzajem fryzu

12. Autorzy, historia obiektu, określenia stylu

(cd. opisu na wkładce nr 1)

<p>14. Kubatura</p> <p>ok. 2600 m³</p>	<p>15. Powierzchnia użytkowa</p> <p>ok. 610 m²</p>	<p>16. Przeznaczenie pierwotne</p> <p>sakralne</p>	<p>17. Użytkowanie obecne</p> <p>przemysłowe</p>
<p>18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja</p> <p>W 1958 r. zmieniono pokrycie dachu nad prezbiterium i usunięto fryz konsolkowy. Zmieniono pokrycie z dachówki na blachę.</p> <p>Przekształcano wnętrza - wstawiając dodatkowe ścianki działowe i wyburzając istniejące - w zależności od aktualnych potrzeb technologicznych.</p> <p>W części pn. na I p. zlokalizowano pomieszczenia mieszkalne i wybito nowe otwory okienne w fasadzie d. kościoła.</p> <p>W ciągu ostatnich lat sukcesywnie zakładano nowe posadzki w halach produkcyjnych i piwnicach, wymieniano stolarkę drzwiową.</p> <p>- Browar Nr 2 - budynek produkcyjno-administracyjno-mieszkalny w Lublinie, Inwentaryzacja, opr. B.Chamera, Lublin 1964.</p>		<p>19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)</p> <p>Ogólny stan techniczny obiektu dobry. Piwnice, ściany nośne, sklepienia i stropy w stanie dobrym. Wnętrze w stanie dość dobrym. Instalacje w stanie dobrym. Więźba dachowa i pokrycie dachu w stanie dobrym. Tynki zewnętrzne w stanie złym - w elewacji pn. znacznie zawilgocone, w elewacji wsch. niemal całkowicie zniszczone.</p>	
		<p>20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie</p> <p>Remont elewacji.</p>	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

- Archiwum Państwowe w Lublinie, Akta m. Lublina, sygn. 7238

22. Biblioteka

- E. Szczęch, Dawny kościół reformatów - obecnie browar ul. Dąbrowskiego 15 w Lublinie. Dokumentacja naukowo-historyczna, PP PKZ O/Lublin, PDEH, Lublin 1973, mps w posiadaniu PSOZ w Lublinie.

23. Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

- Widok Lublina od strony pd., miedzioryt J. Maszewskiego, 1774 r., Neg. Arch. WKZ Lublin.
- Wjazd generała Zajączka do Lublina w 1826 roku, obraz olejny F. Dombecka, Nowy Ratusz w Lublinie.
- Widok Lublina od strony rogatki piaseckiej, litogr. A. Pietty, ok. 1840 r., w posiadaniu prywatnym.
- Browar parowy, destylarnia i fabryka słodu - K.R. Vetter w Lublinie, akwarela, wyk. Eckert & Pflug. Kunst-anstalt, Leipzig, po 1901. W posiadaniu browaru.

24. Uwagi różne

25. Opracował

tekst Bożena Stanek-Lebioda, XI 1997 r.

imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki Roman Zwierzchowski, XI 1997 r.

imię, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotogr. Roman Zwierzchowski, X 1997 r.

imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowywania negatywów PSOZ Lublin

KARTA PO WYPEŁNIENIU PODLEGA OCHRONIE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW PRAWA AUTORSKIEGO

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

27. Załączniki

Wkładka nr 1,2

1. Miejscowość <u>Lublin, ul. Bernardyńska 15</u>	4. Obiekt (nazwa jak w karcie)	5. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)
2. Gmina <u>Lublin</u>	<u>Kościół p.w. św. Kazimierza w zespo- bie klasztornym o.o. reformatów (ob. budynek prod. w zespole zabudowy browaru)</u>	<u>cd. opisu, plan sytuacyjny, fotografie</u>
3. Województwo <u>lubelskie</u>		

(cd. opisu z poz. 12)

składającego się z rzędu niewielkich okienek, pomiędzy którymi umieszczono drewniane kroksztyny podtrzymujące okap. Znacznie zmniejszono wysokość i szerokość szczytów. Dach pokryty był nadal częściowo dachówką holenderską, a w części blachą. Nad łukiem tęczowym wzniesiono wysoki mur kominowy. Zmieniono ilości otworów okiennych - część zamurowano wybijając jednocześnie nowe otwory; wybito nowe otwory wejściowe. Wnętrze podzielono na trzy kondygnacje. W obrębie poszczególnych kondygnacji dokonano podziałów odpowiadających potrzebom procesu produkcyjnego, i funkcjom mieszkalnym (piętro). 12bi

W ten sposób przebudowany obiekt zachował się do naszych czasów, pełniąc nadal funkcję browaru.

(cd. opisu z poz. 13)

Budynek w całości podpiwniczony jedną kondygnacją piwnic łączących się z piwnicami pod klasztorem i d. wirydarzem. Poszczególne człony budynku - prezbiterium i korpus nawowy o zróżnicowanej szerokości i wysokości nakryte odrębnymi dachami dwuspadowymi; nad prezbiterium dach od pd. zamknięty trójpołaciowo; nad korpusem gł., wskutek zwężenia szczytów, połączenie dachu załamane także częściowo nad ścianami szczytowymi.

Elewacje. Elewacja frontowa (pn.) dwukondygnacyjowa, zwieńczona szczytem. Podziały o charakterze ramowo-lizenowym. Dolna kondygnacja ślepa zakończona słabo profilowanym gzymsem. Górna kondygnacja trójprzęsłowa, podzielona na trzy pola - szersze pośrodku i węższe po bokach, w których zamknięte półkoliście blendy wtórnie przebite w dolnej partii otworami okiennymi. Kondygnacja zwieńczona profilowanym gzymsem i fryzem - gładkim w części środkowej a rozczłonkowanym niewielkimi prostokątnymi blendami, pomiędzy którymi drewniane kroksztyny - w częściach bocznych. Partia środkowa zwieńczona wyniesionym szczytem rozczłonkowanym trzema ślepyimi filarówymi arkadami - wyższą pośrodku i niższymi po bokach. W arkadzie środkowej otwór okienny zasłonięty deskami; poniżej ślad po zamurowanym analogicznym oknie.

Elewacja wsch. widoczna jedynie w górnej partii (poniżej dobudowane nowsze obiekty) trójprzęsłowa o podziałach analogicznych jak druga kondygnacja fasady; w przeszle pn. otwór okienny. Całość zwieńczona fryzem w formie prostokątnych okienek i blend okiennych rozdzielonych profilowanymi drewnianymi kroksztynami. Identyczny fryz przechodzi na ścianę pd. korpusu. Elewacja zach. ukształtowana analogicznie.

Elewacje prezbiterium dwukondygnacyjne o jednakowych podziałach ramowych. Przeprute w górnej kondygnacji zamkniętymi odcinkowo otworami okiennymi; w dolnej okna prostokątne i otwór wejściowy na osi. Ściana zach. w znacznej części zasłonięta budynkiem oficyny.

Wnętrze i wyposażenie. Wnętrze gruntownie przekształcone, pozbawione dawnego wystroju i wyposażenia. Na ścianie zach. ip. zachowane ślady dawnej artykulacji w postaci fragmentu pilastra. Na II kondygnacji - na ścianie tęczowej zachowane pozostałości, znacznie zniszczonej, polichromii - scena adoracji Trójcy Św. przez śś. Franciszka i Dominika, pochodzącej z czasu budowy kościoła.

Instalacje: elektryczna, odgromowa, wodno-kanalizacyjna, c.o., telefoniczna, gazowa.

Wkładkę założył: Bożena Stanek-Lebioda, XI 1997 r.
(imię, nazwisko, data)

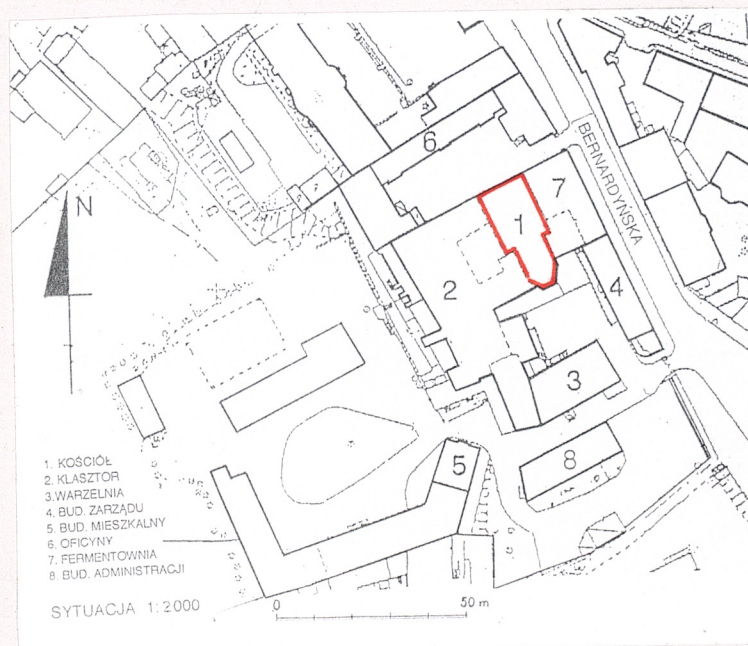
PSOZ Lublin

Miejsce przechowywania negatywów:

Fot 1 Widok na prezbiterium.

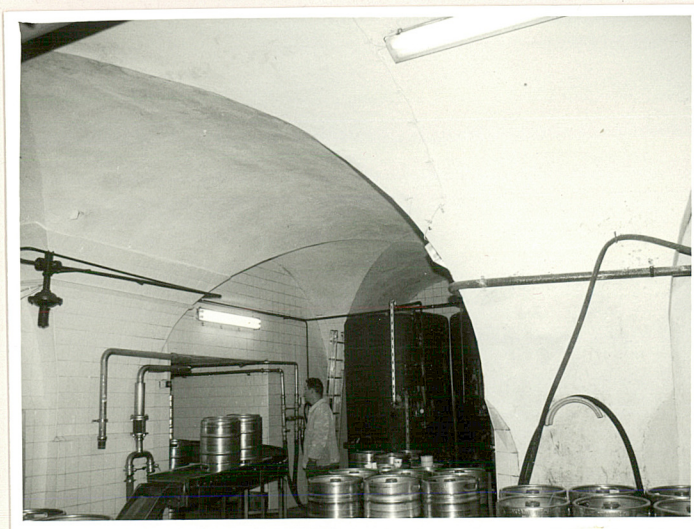
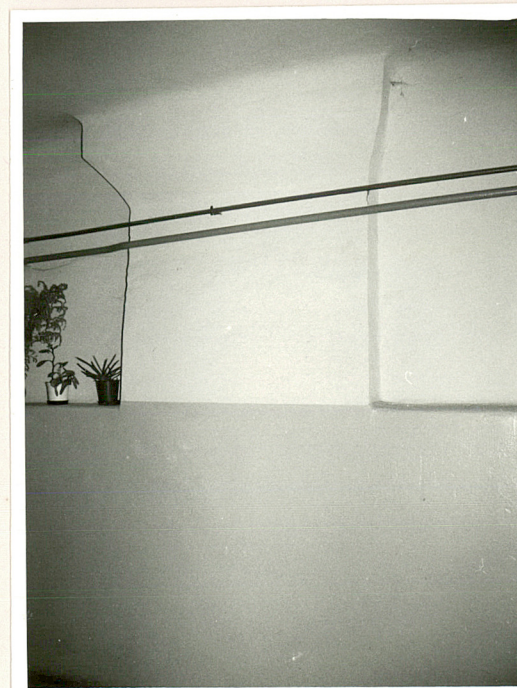

Fot.2 Fragment elewacji zach.

1. Miejscowość.....	2. Gmina.....	3. Województwo.....	4. Obiekt (nazwa jak w karcie)	5. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)
Lublin, ul. Bernardyńska 15	Lublin	lubelskie	Kościół p.w. św. Kazimierza w zespole klaszt. o.o.reformatów (ob. bud. prod. w zespole zabud. browaru)	Fotografie

Fot.3 Fragment hali produkcyjnej (parter).

Fot.4 Fragment pilastra na ścianie Zach.
(Ip.)Wkładkę założył:Bożena Stanek-Lebioda, XI 1997 r.
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów:PSOZ Lublin.....

Fot.5 Sklepienie nad nawą - widok
w kierunku pn. (IIp.)

Fot.6 Blendą w ścianie zach.
(IIp.)

Fot.7 Fragment polichromii
(IIp.)

